

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy hóra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT. Mária-u. 1. sz.
 a kir. ítélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó fől-szólások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 I. EMELET

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény int zendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

Reménykedések.

Pécs, 1896. június hó 15.

(*) Iskoláinkban most folyik a szellemi aratás, egy esztendei munka, szorgalom és haladás eredménye most tűnik ki; a gyöngye szívű kicsikék remegő kebelével állanak a sok nagy-nagy bácsi elé és beszámolnak arról a szerzett tudományról, a mit egy év alatt magukba szedtek; az élemedettebb ifjúság, a melyik már tudja, hogy miért tanul, már bátrabban felel meg a kérdésekre és halad felsőbb osztályba, vagy szárnyára kél és azon az alapon, melyet az iskolában szerzett, építi föl jövő sorsát, szerencsáját.

Boldog reménykedéssel telik el a szerető szülők szíve, valahányszor gyermekeik haladásáról, előmeneteléről meggyőződést szereznek. Sokan látogatják a vizsgálatokat, a mi nagyon is helyén van; mert ez a nagy érdeklődés a szülők részéről emelőlég hat a végeredményre, a tanító legszébb jutalmát képezi a legérdekeltebb szülők elismerése, a növendékekre pedig buzdítólag hat, hogy irántuk még a nagyok is érdeklődnek.

Nem célunk ez alkalommal a sablonos tanév-végi jeremiádot megereztetni, hogy mennyire romlik, korcsosul az anyag, ezen már régen tulvagyunk; jó tanácsokkal sem akarjuk terhelni a szülőket, hisz jönnek azok csőstül azokban az unos-

untig megismételt hírlapi cikkelyekben, melyeknek bő áradata csak még ezután következik. Részünkről, a magunk iskoláiról, a magunk növendékeiről szólva, csak a megelégedés hangján írhatunk a tapasztalt átlagos eredményről, oly kipróbált tanerők, mint a miénk, csakis jó eredményt produkálhatnak, a minek legszébb bizonyosságai a most folyó évről vizsgálatok.

Valóban ünnepies hangulat, bizonyos lelkesedésszerű érzellemmel vegyest szállja meg a jóakaratu hallgatót, ha betéved bármelyik pécsi iskolába. A kipirult arcú növendékek jókedvvel, tüzzel, élénkséggel, biztosan, határozottan és szabatosan felelnek meg az elibök tett kérdésekre, mutatva ez által az intelligens, szakszerű vezetést és reménységünk a legnagyobb fokra emelkedik; mert ettől az ifjúságtól, ettől a most még csak tanulóktól sokat várhatunk, sokat remélhetünk és hiszszük is, hogy reményeink nem esnek hiába, ha férfiakká serdülnek, helyünkbe kerülnek, meg fogják változtatni azt a sivár képet, a melyet manapság nyújt ugyszólván egész társadalmi és közéletünk.

A biztató remény, a melyet a jövőre nézve iránt táplálunk, a gazdát, a földművelőt is erősen előveszi — hála az Égnek — az idén. Hullámos zöld vetések borítják a lankás halmokat, a hegyoldalokat, a szép sikságot egyaránt; ha-

ragos zöld buzavetéseket ringat az enyhe szellő, melynek tengeréből szürkülő kékjével válik ki a magas rozsvetés, világos zöldsínével a tavaszi árpa; a repce javában virágzik; dús tejnedvet tartalmaznak a megtelt kalászkok, melyeket az idén megkimélt minden kalamitás és esdve várják a meleg napsugarat, hogy pár hét múlva megkeményedjék a szem és ontsa az áldást, hadd legyen a magyarnak jókedve és bősége.

A rétek már megadták az első termést, a gazdag rendek már mindenütt petrencékbe, boglyákba gyűjtve. Termett az idén széna elég, sőt erős a remény, hogy a sarju-kaszálás is be fog ütni, a mennyiben gazdáink még több sarjut reménylenek, mint anyaszénát. Lesz tehát takarmány a télen, a mi fontos körülmény manapság, midőn a szemtermelés alig fizeti ki magát és csakis akkor vidul a gazda szíve, ha a hozam nagysága feledtetni vele az alacsony gabonaárakat.

Sajnos, elmúltak azok az idők, midőn 10 frtos buzaárak mellett a gazdának jutott mindenre, a mire csak kedve telt. Elmegetett fürdőzni, megengedhetett magának egyes élvezetet, jó barátai körében elszórakozhatott, sőt még jutott valami az irodalomra is, a mikor olvasni szerető családtagok megvásároltak egy-egy irodalmi ujdonságot. Ma már ez nem megy. A gazda örüljön, ha otthon békén

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

Kiállítás és kiállítók.

II.

Mióta megnyitott a kiállítás, háromszor volt alkalmunk megtekinteni, ha az esteli látogatásokat oda nem számítjuk; pedig hát 9—10 óra közt, midőn kigyulnak a korzótérület ivlámpái, a fontaine lumineuse javában működik, a világ minden részéből összeverődött közönség gyönyörködik a pompás látványban, mely az ezeregyedik mesébe illik bele. Ha a kiállítási korzón való jelenlétünket is hozzászámítjuk, hát eddigelé összesen hatszor vettük igénybe azt a belépő jegyet, a mit a kiállítás igazgatósága számunkra kiállított.

Javában folyik a séta a tündéri világi tásu helyen, a közepén fölállított zenepavilonban a katona zenekar ropogtatja a legdivatosabb valcereket, míg jobbról is, balról is cigányzene hallatszik egyik másik étkezési helyiségből s míg azon töprengenek a nagy obeliszk aljában ülve, hogy hová pillantsak be legelőbb, (és Budavárát természetesen kihagyva a kombinációból) midőn barátságos és ismerős hang üti meg fülemet „Dicsértések” alakjában.

Valamelyik pap ismerősöm lesz hazulról,

— gondoltam magamban, csak midőn egészen közelembé ér a kezét nyújtja, akkor látom, hogy a volt hercegszöllősi járásorvos, azóta már pécsi honpolgár, Weisz doktor áll előttem.

— Hát az ön beteget? Kérdém.

— Hagyja el; én is elhagytam őket, nem szeretem ugyanis, ha éjjel is felzavarnak; most specialista vagyok. . .

— Talán kiállítási doktor lett? . . .

— És maga kiállítási ujságíró? . . .

— No annyiban, hogy engem fölkieltek impressziókat szerezni a kiállításról, csak hogy vékonyan adtak hozzá azokból a bizonyos banknótákból, a mi nélkül bizony nagyon sovány impressziókat lehet beszerezni.

— Nos hát közlöm önnek, ha nem tudná, hogy én csak átutazóban vagyok most Budapesten és odahaza csakis fogászattal foglalkozom. Tudja, a tétlenség épp oly ellenségem, mint a zaklatott élet. Azonban menjünk innen ebből a nagy áradatból, mert előbb-utóbb elsodornak bennünket.

— Hát merre?

— Látja azt a nemzeti zászlót azon a régi lovagváron, hisz ott is pécsieket találunk.

— Igen . . . igen . . . a Littke-pavilonba. De hát vegye figyelembe doktorkám, hogy tegnap este Ós Budavárát néstem meg és ott váltottam föl az utolsó banknótámat . . .

— No hisz nem olyan drága ám ott a pezsgő; biztosítom, hogy Ós-Budavárában egy

pikkoló valódi (?) török kávéért többet kell fizetni, mint Littkeéknél egy pohár pezsgőért.

Csakugyan bementünk. A kerti helyiség és az épület terrassa tömve volt. Fogyasztották mindenütt a gyöngyöző italt, mi már helyet is alig kapunk, ha nem találkozzunk Littke Józsefné urnóval, a ki megismervén engem, a toronyaszobába vezetett, a hol pécsi ismerősök már javában fogyasztották a jóféle bálicsi borokból készült pezsgőt.

Midőn helyet foglaltunk, szép szőke és barna Hébe hozta elibénk a pezsgőt. Csakhamar feljött hozzánk a cég egyik tagja, Littke Jenő.

— Nos, édes atyja megtartotta a szavát, a mint látom, a fölhasználó hölgyek már ki vannak cserélve, nem azok a bossorkány szerepekre alkalmas hölgyek vannak itt, a kiket a megnyitás napján láttam.

— Hja, nem a papa fogadta föl azokat, hanem a . . . mama. De most már ő is itt van, ő gyakorolja a főfelügyeletet. Mondhatom, azóta a közönség is jobban keresi föl a mi helyiségünket.

Míg szürcsölgettük a finom italt, volt időnk szemügyre venni a terem berendezéseit. A butorzat, a szőnyegek, a sok-sok fegyver, melyek szobadisztül alkalmasvák, valamenyien indiai származásúak. Telléry ur, a bombay-i m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatója szerezte azokat össze jó drága pénzen,

H i r e k.

Pécs, 1896 június 15

Hátra van még a fekete leves.

Kedves vendége volt ma délelőtt egy alsómalomutcai családnak. A vendég váratlanul jött, bejelentő vizitkártya gyanánt piszkos kezét nyújtotta be az ajtónyíláson, üdvözléssel beszólván erős hangon:

— Ein armer Reiser, in Gottes Namen . . .

— Na, szegény vándor, ha az isten nevében jössz — épen jókor jössz (ebéd ideje volt), — gondolta a szíves vendéglátó gazda és nyájasan kiszólt az isten küldöttjének, hogy kerüljön beljebb.

Belépett szerényen Rolke József, német vándorlőlegény csufos, lerongyolódott gunyában, éles villogó szemekkel; jó napot kívánt, ami elég udvariasság volt tőle és alamizsnát kért.

Legyen hát jó napja az istenadtnak, — mondta a gazda — találjatok fel neki.

A vendéget az asztalhoz ültetik. Nem igen kellett ismételve kínálni a széket. Odaugrott, mint egy éhes kutya és leült.

A család már az ebéd végén volt. Bocsnátot kért a szeretetreméltó vendégtől, de csak tessék nyugodtan elfogyasztani a — fogásokat.

Intett megnyugtatóan, hogy:

— Meglesz, meglesz, csak lássuk; volt Leves.

Mrahahus paradicsomszószeszel.

Báránypecsenye salátával.

Lekváros nudli

Egy pohár bor.

Rendre és jó nagy adagokban felhordták a csavargó urnak a fogásokat. A peccenyéből dupla porciót kért.

— Van-e még? — kiáltott rá a szolgálóra.

Az kiszaladt és hozott még egy két darabot.

Közben a háziúr, miután látta, hogy vendége jól érzi magát, és el lesz látva a kívánat szerint, eltávozott hazulról. Csak a nők maradtak otthon a vendég kiszolgálására.

A menü végén még egy hatost is adtak aztán a vendégnek utravalóul, hogy most már isten hírével.

De Rolke József urral, mint vendéggel, nem olyan könnyen lehet végezni.

maradhat családi fészkeben s nem látogatja sűrűn az adóvégrehajtó, ha gyermekeit tisztességesen felnevelheti, irodalompartolásra pedig még csak nem is gondol, örül, ha egy ismertebb napilaphoz hozzájuthat másodkézből, mert hát így csak a fele árát kell fizetni.

Ez a kényszer-takarékosság a mi jó élethez szokott gazdáinkat bizonyára el fogja vezetni ahhoz az uthoz, melyen ha ők nem is, de gyermekeik, reménységeik boldogulni fognak. Kitartás, szorgalom és takarékoság megmenthetik számukra a földet, melyet ugyanis az adósságok utvesztője terhel és ha az a gondolkodásra szoktatott ifju megérti, hogyan kell a pénzt fáradsággal és munkával szerezni: a bő isten áldását nem fogja könnyelműen eldinom-dánomozni, hanem elteszi a szük esztendőkre.

Okkal-móddal majd segítenek magukon a gazdák, ha hogy egészségesebb életnézet foglal helyet soraikban és a segítő kezét nem okvetlenül a kormánytól, a minden hatalom forrásától várják. A munkához szokott és életerős nemzedék, a mely azonkívül el van látva a szükséges szakértelemmel, a melyik idejét jól használta föl, nem fogja panaszkodásaival rémitgetni csüggedő gazdatársait, hanem megmutatja, hogyan kell megfogni a dolog végét: jó munkán mindig megvan az Isten áldása.

Bármilyen nyomott is legyen helyzetünk, összedugott kézzel, folytonos panaszkodással azon nem segíthetünk. Csak a munka, a folytonos, kitartó munka képes bennünket leküzdeni a bajokat, és ha így teszünk, akkor bizton remélhetjük úgy a magunk, mint édes hazánk boldogulását; mert csak életerős, egészséges, tanult és művelt és a mi fő: jó módu nép élhet az idők végtelenéig e földtekén, mint nemzet; a gyenge elpusztul, beolvad és nem leli honját e hazában.

s most a Littke cég tulajdonát képezik, a kik igen előnyösen tudták felhasználni a szép dolgokat, még a legdisztingváltabb izlésű angol lord is élvezettel szopogathatná ebben a valóban kiállítási helyiségben megszokott pezsgőjét. A fiatal Littke mondotta, hogy volt már szerencséje több angol lordhoz ennek a helyiségnek s valószínűleg, mint az bejelentve van, még az uralkodóház tagjai is meg fogják tekinteni.

A idő gyorsan telt a nyitott ablak mellett, honnét a legszebb kép tárult szemünk elé. Alig győztünk betelni a nézéssel, a folyton hullámozó és változó kép egy eleven panorámát varázsolt szemünk elé, a beszédett pezsgő pedig annyira fokozta a kedvemet, hogy alig gondoltam reá, hogy jaj . . . most következik a fekete leves . . . a fizetés.

Elkövetkezett a 11 óra, vagyis az idő, midőn mindenkinek el kell hagyni a kiállítási területét és a közönséget leváltják a szuronyos katonák és egyenruhás kiállítási őrk. Legelőbb a fontaine, az eszerszobában játszó villamos szökőkút hagyja abba működését, megszűnik a víz csobogása, a fény elmulik s a közönség igyekszik kifelé, a mire különben harangjel is figyelmezteti.

Hívásunkra megjelen egy szőke szépség, megcsinálja a számadást . . . Tíz pohár pezsgő — három forint. Az én pécsi doktorom fizet, mint a köles, és én csak a fölött csodálkozom, midőn kezdtem analizálni, hogy hát mibe is kerül a kiállításon egy pohár pezsgő,

hogy az voltaképpen egy krajcárral sem drágább, mint idehaza, akár pohárszámra, akár palackkal fogyasztjuk is el, mert a Littke cég árfelemelés nélkül, itthoni áron bocsátja forgalomba pezsgőjét, ami nagy sor, különösen ha meggondoljuk, hogy a többi helyeken 50—100 percent áremelések történtek annak az öröme, hogy nagyobb számú látogatót kaptak, mintsem remélették.

Littkéék nem kabát szerint számítanak, náluk a miniszternek, vagy a gazdag külföldinek éppen annyira szolgálják ki a pezsgőt, mint az otthoniaknak, a mi minden esetre eszközölni fogja, hogy a cég elérje célját, a miért ezt a nagy tőkebefektetéssel járó pavillont emelte.

A legszebb helyen, mondhatni a kiállítási terület kellős közepén emelkedik ez a masszív, faragott kövekből épült pavillon, melyet Jaumann bécsi építész tervezett középkori lovagvár mintájára és a cégnek huszezer forintjába került csak maga az épület.

A lokálpatriotizmus szólalt meg bennünk, midőn a kiállító ismertetése során a Littke céget tettük első helyre. De ha eláruljuk, hogy mi csakis a pécsi kiállítókkal akarunk e helyütt foglalkozni: úgy nem veszi tőlünk senki rossz néven, hogy azt tettük első helyre, a ki sorrend szerint is a legelső és el kell ismerni, valóban szépen képviseli a sok ezer kiállító közt Pécs városát és a pécsi ipart.

Midőn kifelé ballagtunk doktorommal a

Felpattant:

— Mit? Hát a fekete leves: a kávé?!

A házvezetőnő megjegyezte.

— Kérem, urasága, kávé magunk se szoktunk inni.

A kedves ur az asztalra ütött az öklével:

— Mi közöm nekem ahhoz, maguk mit szoktak. Én szoktam, pontum. Kávé hozzon.

S mert nem adtak neki kávé, meg akarta verni az asszonyokat. Fenyegedezett, hogy ő kávé szokott inni, kávé neki, különben baj lesz és kiment a konyhába kotlás, felforgatott mindent a tűzhelyen. . . . Aztán rátámad újra az asszonyokra és verekedésre kerüli a sor, ha a segélykiáltásra a házból lakó férfiak elő nem rohannak.

Ezek aztán a szemtelen vendéget a rendőrnek adták át. Még akkor is kiabált:

— Impertinenc, ez a híres magyar vendégszeret, kávé se adnak az embernek . . .

A rendőrbiztos előtt egy kicsit összehúzta a nyakát és így mentegedezett:

— Kérem, én nagyon szeretem a kávé. Inkább ne adtak volna semmit . . . Ilyen ebéd után muszáj kávé inni.

A rendőrbiztos lecsukta a német vendéget, aki a börtönben epekedhetik a — fekete leves után!

Napirend 1896. június 16-án

Naptár: kedd, jun. 16. — Róm. kath.: Reg. Ferenc. — Prot.: Jusztina. — Görög-kel. (június 4.) Metrófán — Zsidó: Tamus 5. — Nap két 3 óra 47 perckor; — nyugszik 7 óra 43 perckor. — Hold két reggel 9 óra 9 perckor; nyugszik 11 óra 5 perckor éjjel.

Időjárás: hőmérséklet 20.6 Celsius fok meleg; légnomás 750. Kilitás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: száraz, meleg idő várható.

Vizsgálatok a felsővármási főiskolában.

Osztályvizsgák kezdete a főgimnáziumban.

— (Kinevezés.) August Ferenc pénzügyi titkár a m. kir. pénzügyminiszterium valóságos pénzügyi titkárrá nevezte ki. Kollegái az óváció számtalan jelével halmozták el a népszerű titkár.

— (Utcakövezések.) Ma érkezett a váresházára a belügyminiszterium leirata, melylyel jóváhagyja a folyó évi kövezés

kiállítási területéről, mintegy egyszerre kérdeztük:

— Nos, hol lesz most a haza?

— Biz' én erre nem felelhetek — mondtam — mert ha ön el nem csábit pezsgőzni, én azóta valahol Kurd-Csibrák körül járok, de így nincs hátra egyéb, mint valamelyik kávéházban átvirrasztani az éjszakát és a reggeli vonattal majd hazamegyek.

— Jöjjön velem a szállodába, legalább majd megmutatom önnek azt az operáló szék, a mit éppen a kiállításon vásároltam. Hatszáz forintba került, tetszés szerinti helyzetbe hozható s ha úgy tetszik, hát ágygyá alakítjuk, és ön pompásan kialudhatja magát benne — először.

Ha Franklin Benjamin megtehetné, hogy New-Yorkba érve legelőször is egy quekker templomban aludta ki magát az isteni tisztelet alatt, hát egy szegény pécsi újságíró miért ne álmodhatna szépeket egy hatszáz forintos fotelben.

— Köszönöm — mondtam — elfogadom, de valahogy ki ne huzza ám valamelyik fogamat. . . .

Nem bántam meg, jobban aludtam a pompás kényelmes székben, mint bármelyik ur, a ki tíz kemény forintokat szurkolt ki egy poloskás ágyért.

Másnap reggel a nagy iparcsarnokot vettem tanulmányozás alá, de erről majd a következő alkalommal.

előirányzatot és a Pucher-utca megnyitását, melylyel a Rausch-féle teleknek 3000 frttal való kisajátítása is összefüggésben áll. E szerint a siklósi és irtalmasok-utcája egész vonalában aszfalt burkolatot nyer, a mi a városház előtti térségig fog húzódni. Az alsó-malom-utca a vasúttal a vámig, valamint a kórház és vitéz-utca pedig makadám burkolatot nyernek. Ezek a munkálatok „karikós” 50.000 frttal vannak előirányozva és fogantatásukat még ebben a hónapban a lehető legnagyobb munkaerő alkalmazásával megkezdik.

— **(Zeneiskolai vizsgálat.)** Az évről-évre gyarapodó városi zeneiskola, hol vonó- és fuvóhangszerek kezelésében nyernek az iskolai növendékek kiképzést, tegnap tartotta nyilvános évről-évre vizsgálatát. A városi hatóságot Majorossy Imre városi főjegyző képviselte, azonkívül több bizottsági tag és számos szülő volt jelen, mi által a belvárosi népiiskola rajsterme a safulósig megtelt. Schneider István főügyelő igazgató nyitotta meg a vizsgálatot néhány szóval, melylyel kezdetét vette első sorban a kezdő növendékek bemutatása Hoffer Károly vezetése alatt, kik mind oly szépen vannak bevezetve a hegedülés elemeibe, hogy jövőre már a továbbképzésre alkalmasnak bizonyultak. Ugyancsak Hoffer vezetése alatt a második osztály növendékei tettek tanúságot előhaladásukról, kiknél már a biztosabb kezelés volt észlelhető. Ezek után a harmadik osztály csoportja Lóhr Vilmos vezetése alatt játszott, mesterükre valló jártassággal, a technikai ügyesség kinyomatával; majd a negyedéves hegedűsök és fuvolások mutatták be ügyességüket, készségüket, finom árnyalatokkal, alapos ismereteket, az egyszerű zenei kiképzés befejezett tökélyével. A műsor összes számait Eckhardt Antal képezdei zenetanár kísérte szivességből szongorán. Kiváló zenei tehetséget Tolnay Lajos dr. fia, Jenő, IV-ik normálista árult el, kit a mesterek külön mutattak be, kinek szép játéka és a hangszer ügyes kezelése igen tetézett, miért nyert is a kis művészcsomaga buszító tapsot. A vizsgálat fénypontja, mely az egész vizsgálatot a hangverseny színvonalára emelte, az ifjú Némethy József III. o. gimnázista és Mariška testvérének fellépte volt. Mindkettő Lóhr Vilmos tanítványa. A művészi temperamentummal megáldott fiu hegedűjátékát a leánytestvér szongorán kísérte. Finom asinézéssel, a futamok tökéletes kivitelével játszottak szépen és elragadóan. A darab hosszú volt és nehéz kompozíció, az alapos kiképzés azonban mindezt legyőzte könnyen. Ime ismét egy jeles zenei tehetség a városi zeneiskolából, honnét már többen kerültek, kik astán a társadalomban hasznos szolgálatot teljesíthetnek a zeneművészet fejlesztése terén. Ifj. Némethy József ügyvéd fiában kiváló szorgalom és ritka zenei érzéki tehetség rejlik, ki művész ihlettségű bemutatkozásával elragadta a hallgatóságot. Nyert is a testvérpár művészi játékáért méltó elismerést. A törekvő ifju pedig mindent a tökéletesedés útján leendő kiképzése szüntözéséül tekinti s folytatja hivatott tehetségének befejező kiművelését. Záradékkul az iparosinasok fuvóhangszerkara játszott Tuma József vezetése mellett sok jóakarattal, teljes erővel mintegy 20-an, hogy csak úgy rengettek a falak s ablakok, mutatták be képességüket, kiknél csak a gyakorlati hiány látszott meg, hogy nyilvánosan több alkalommal nem működhetnek, mit ők úgy látszik asinösen is megtennének, de ettől el vannak tiltva. Schneider István szép szavakban adott elismerést a hallottak fölött, mi astán a közönség teljes megalégedéssel távozott a vizsgálat asinhe-

— **(Budapesti diákok Pécsen.)** A budapesti középipariskola huszonhat növendéke Pécsre érkezett Ordódy Béla, Gaál Adorján, Gaul Károly, Pilisi Lajos és Balogh Miklós tanárok vezetése alatt. A kiránduló diákok megtekintik Pécs összes nevezetességeit, ellátogatnak a közeli vidék néznivalóihoz is s kedden utaznak vissza Budapestre.

— **(Országos kereskedelmi kongresszus.)** Ma kezdődött Budapesten az országos kereskedelmi kongresszus, mely a kereskedőket, mint társadalmi osztályt és gazdasági tényezőket közelebbről érdeklődő kérdések eldöntésével fog három napon át foglalkozni. Pécsről — mint irtuk is régebben — alig egy két kereskedő vesz részt a kongresszuson, melynek szakelőadói is különben mind fővárosi kereskedők, egyedül Stauber Antal dunaföldvári kereskedő tess a vidékiek közül indítványt a vándor ipart szabályozó törvény némely szakaszainak szükséges módosítását illetőleg.

— **(Ebéd Szeredy kanonoknál.)** Tegnap Szeredy József dr. kanonok nagy ebédet adott, melyen részt vettek Aidinger János kir. tanácsos, polgármester, Vassary Gyula főkapitány, Németh József t. ügyész, Zurna dandárnok, Brillmayer őrnagy, Blaskovich táblai elnök, Balogh táblai tanácselnök, Majorossy Imre főjegyző, Vanias Sándor t. szolgabíró és Magenheim József belvárosi plébános. Az első felkészöntőt a szivélyes házigazda mondotta a nemrég ujonnan megválasztott városi tisztikarra, különösen annak fejére Aidinger polgármester és Majorossy főjegyzőre.

— **(Néppárti korifeusok Szent-Lőrincen.)** Tegnap valami három darab néppárti utasó mosgó-ügynök tett látogatást a szent lőrinci róm. kath. plébánián, a hol körülbelül ast a szentenciát hallották éppen magától az információt adó plébános urtól, hogy ott a lehető legrosszabb a talaj a néppárti akcióra. A politikában utasó férfiak még asnap visszautaztak Budapestre.

— **(Bemutató estély.)** A „pécsi műkedvelők egyesülete” tegnap (vasárnap) este tartotta a „Hattyu” nagytermében bemutató estélyét. Az új egyesület törekvő, fiatal iparosokból alakult, kiknek céljuk műkedvelő előadások rendezésével befolyjni a társadalmi élet fellendítésébe s maguknak egy megfelelő pártoló közönséget teremtve, mintegy összekötő kapcsot képezni e közönség tagjai között s estélyeikre összehozni ezeket szórakozás, gyönyörködés, egysszóval, egy jól eltöltendő mulatság céljából. Nos hát ez az egyesület tegnap mutatkozott be a közönségnek, mely alkalomra a vón Hattyu nagyterme szépen megtelt közönséggel, melyet Korodi Károly zenekara tartott aszobbnél aszobb magyar nótákkal egész fél kilenc óráig, mikor szét hústák a Hattyu kis asinpadán a függőnyt s megjelent ott Liebhart Jenő, hogy udvászóló beszédet mondjon, illetve hogy felolvassa az új egyesület céljai és megalakulásának rövid vázlatát. Kár, hogy nem adott semmit se a beszéd hangsúlyozására, se értelmes előadására s így a közönség nem is igen véshette emlékezetébe ast, a mi abban az egyesületről el volt mondva.

Az új egyesületnek azonban egy csapásra jó előhírt szerzett a következő, illetve az első műkedvelő, Szönyegh Terka, a ki Porcsolt Kálmán közkedveltségű, sokszor hallott monológját, az „Irodában” címűt adta elő. Szönyegh Terka egyike lesz a műkedvelők egyesülete erőinek; sok bátorsággal, minden lámpalás nélkül mozog a asinpadon, s a mi fő, nemcsak megtanulja, de átérti és átérti a mondanivalóját. Most még természetesen kevés a gyakorlata és rutinja, de idővel az is megjön. A publikum háromszor is kitapsolta az ügyes monológistát s egy szép virágcsokrot is adtak neki emlékkul. Utána

Leitermann József szavalt a Kiss József „Simon Judit”-ját, est a szavalni kíváloán nők számára való, hatásos és szintén sokszor hallott balladát, melyet férfiasavalók előszeretettel szoktak mégis szavalni, természetesen sosem érve el vele oly hatást, mint ha nő ajkáról hangzanának el. Leitermann Józsefnek érzéseteli, szép, hajlékony hangja van; jó szavaló lesz belőle, de a tulságoz páthosztól óvakodnia kell, a mi már most is megérzik előadásán. S est legjobban úgy éri el, ha szavalatra megfelelő darabokat választ s nem olyant, a mi női szavalóban találja meg egyedül hivatott előadóját.

Jack Anna csevegte most el, csinos magyaros kosztűmben a „Falusi gyermek a nagyvárosban” című verset. Maga az előadó igen ügyes műkedvelő lesz nemsokára de, itt ismét ast ajánljuk az új egyesület figyelmébe, hogy ne pazarolják tagjai olyan verseckére, mint ez a fenti is, az erejüket és szorgalmukat. Es az előadott vers utánzata a „Falusi kis leány Pesten” című remek szép idillikus poémának, melyet érdemes megtanulni, elszavalni, de est a rossz utánzatot bizony nem. Programmon kívül hallottuk Makovicska Istvánt, a ki Goldstein Számít, a krakkói lengyel seidót alakította olyan ügyességgel, mi meglepő volt. De a millennium évében alakult es új egyesület, reméljük, nem fogja többé megengedni, hogy asinpadán német szó hangozzék, mint most. Makovicskának s általában a műkedvelőknek pedig ast mondjuk, hogy orfeumbeli bakugrásokat, banális jeleneteket, drasztikus figurákat ne vigyenek új asinpadukra, mert az mindent előmozdit, csak a jó islést nem.

Tömegesen mutatkoztak be az új egyesület tagjai az „Egyetlen leány” című egy felvonásos vigjátékban. Jack Annuska itt is ügyesen forgolódott. Preiningen Mariška elég bátran játszott, Náray Paula és Kéty Aranka egész otthonosan adták szerepeiket. Lendvay Endre, Reichenauser Imre, Feil Gyula, Nürnberg Miklós és ifj. Kremling Károly szintén rajtavoltak a siker elérésén, a mi nem is maradt el. Az ekkép véget ért műsor után — éppen egynegyed tizenkét órakor következett a tánc, melyben körülbelül 40 pár táncolta Korodi talp alá való nótái mellett a csárdást s a sikerült mulatság csak hajnalban ért véget.

— **(Eredménytelen választás.)** A pécsi isralita hitközség tagjai tegnap kántorválasztásra gyűltek össze. A hitközségi előjáróság a kántori állásra pályászók közül Smortický bécsi kántort kandidálván, a választó hitközségi tagoknak ast kellett eldönteni, hogy a kandidált pályászóval betöltessék e a kántori állás, hogy megválasztassák e az, vagy pedig nem? Kétszázkilencven szavazattal bíró hitközségi tag közül 124 adta be szavazólapját, egy azonban üres lévén, csak 123 szavazat jöhött számitásba. A 123 szavazat közül 63 nemet, 60 igent tartalmazott s így a jelölt nemcsak nem nyerte el a szavazatok aszkészes kétharmad részét, de még kisebbségben is maradt s a választás e szerint eredménytelen lett.

— **(A tegnap.)** Bár szombatra ismét esőre vált az időjárás s szinte el voltunk rá készítve, hogy a vasárnapot elrontja valami suhogó eső: most az egyszer nem remélt szép idő kedvezett az ünnep napnak, melynek délutánjára egész esomó mulatság esett. Délelőtt a nép a templomokba, különösen a székesegyházba sarándokolt, hol Cséka Nándor főszentelt püspök, budapesti érseki helynök a csütörtökön megkesdett papszentelést fejezte be a papjelöltek előadásra tartánt szentelésével. Délután pedig tömegesen ment a kiránduló nép, a mulatóhelyekre, s igen sokan keresték fel már délután a

kor a Zsolnay-gyári tűzoltók mulatását a Nemzeti Sörözőkban, melyen este 7 óráig sötéte mellett volt együtt a publikum, astán pedig megkezdődött a tánc és járta a ropogós kivilágos-kiviradtig. A pécsi asztalosmunkások szakszervelete a gyár-utcai egyetemes helyiségben tartott kerti ünnepélyt, melyre szintén igen sok résztvevő jelent meg. Végül a pécsi bánya telep díalokör kimagasló, szép ünnepélyt kell megemlítenünk, melyet igen válogatott és nagyszámú közönség látogatott s mely minden tekintetben igen sikerültnek mondható.

— **(Levelek címzése.)** A pécsi magyar királyi posta és táviráda igazgatóságától a következő közérdekű felhívást kaptuk: „A Budapestre szóló levelezéseket a hiányos címzés miatt még mindig nem lehet a kellő gyorsasággal kézbesíteni, mert a címratban a t. közönség többnyire csak az utcát és a házszámot tünteti ki, holott ha a közigazgatási kerületet és lehetőleg az emelet, ajtószámot is feljegyezné, a levelezések kézbesítését meggyorsítaná és a postai közegek teendőit is megkönnyítené. Az utazó postai alkalmazottak — ugyanis — a Budapestre érkező mozgó- és kalauzpostákkal közvetített összes levelezéseket már utközben közigazgatási kerületek szerint rendezik oly célból, hogy a kézbesítéssel foglalkozó székesfővárosi postahivatalok a rendezett levelezéseket a közigazgatási kerületekben alakított levélhordói kerületek szerint gyorsan szétoszthassák. Ha a levelek címzése hiányos, az utazó postai alkalmazottak, nemkülönben a kézbesítő postahivatalok feladatukat a kellő időre megoldani nem képesek és ennélfogva kellő időre a levelek sem kézbesíthetők. Ujból felkérem tehát a t. közönséget, hogy saját érdekében a levelezések gyorsabb kézbesíthetése s a postai alkalmazottak amugy is terhes szolgáltatának megkönnyítése végett a Budapestre szóló levelezések címratában az utca és házszámot kívül a közigazgatási kerületet I—X-ig és lehetőleg az emelet és ajtószámát is kiírni sziveskedjék. Budapest, 1896. május hó 28-án. Dürr, e. k.”

— **(Felnársalt ló.)** Borzalmas jelenetek voltak tanúi a napokban Pakson a főutcában járókélok, mely egy gondatlan duna-szent-györgyi gazda vétkes mulasztásából származott, a kinek őrizetlenül hagyott lovai valamitől megijedve, úgy megbokrosodtak, hogy sebes száguldozással röpítették magukkal a kocsi. Amint a megvadult állatok így rohantak a főutcában, Hermann János lókereskedő akarta két lovát az uton átvezetni; de oly erővel rohantak a kocsival a megbokrosodott lovak az ő lovainak, hogy a kocsi rudja az egyik lovat átnársalta s a felnársalt ló a rudon lógva, csakhamar kilehelte párját.

— **(Letartóztatott szökevények.)** Még a f. hó 3-án történt, hogy Goldstein Mór pécsi kocsmáros neje szül. Schlesinger Netti elhagyta a férjét és magával vivén férjének készpénzét és sok holmiját, valamint két gyermekét, Nagy Géza lakatossal megszökött Pécsről. A férj Budapesten kereste, nem annyira nejét, mint inkább gyermekeit és vagyonát, de hasztalan, míg végre meghallotta, hogy a szerelmes pár Mohácson tartózkodik. Elment tehát Mohácsra, kinyomostatta a szökevényeket a csendőrség által, mely őket letartóztatta s a járási főszolgabíróhoz kísérte. Itt átadták a megcsalt férjnek két gyermekét és cökmökjait, a szerelmes párt pedig szabadon bocsátották.

— **(Halálhozó nyereség.)** A milleniumi ünnepek alkalmából Szegszárdon népnepet is rendeztek, mulatságos része volt a vásártéren felállított 13 méter magas pózna megmásása. A pózna tetején boros és pálinkás üvegek himbálóztak a felakgatott narancsok között, melyekről azt terjesztették el, hogy pénzt rejtettek el bennük. A kora

délutántól kezdve alkonyatig állandóan akadtak vállalkozók, a kik a magasba szerettek volna jutni, hogy lezsedhessék a csaiogató zsákmányt. Végre sok kísérlet után Piszer János szegszárdi napszámos némi furfanggal felkuszott a simára gyalult és megszappanozott pózna tetejébe. Le is szedte a felakgatott tárgyakat; de nagyon meg volt csalva, mert a narancsokban egy árva fillért sem talált. Ez a szerencsétlen ember a mászásban annyira megerőltette magát, hogy beteg lett és a napokban meghalt. Özvegyét és három kiskorú árváját hagyta hátra nélkülözések között.

— **(Mire jó az asszony kontya.)** A ki ezt bebizonyította, az az asszony azzal zavarta meg az enyém-tied fogalmát, hogy a szentlőrinci piacon megsimogatta egy mellette álló másik asszonynak a szoknyája ráncát oly formán, hogy egyuttal mind az öt ujját a szoknyán levő zsebbe csuszott. Aztán szépen kiemelt a zseb fenekéről egy tele bugyellárist. A káros, hihető, hogy valami ciklandós természetű asszony lehetett, észrevette a simítást és a bugyelláris vándorlását is s ott nyomban lármát csapott. Egész armádia bámuio publikum vette körül, mire egy községi rendőr mellettök termett, mint a — gondolat és felszólította a hamiskezű asszonyt, hogy engedje magát megmozni. Am ezt a körültaogatást az asszony szemérme megtiltotta s mikor a rendnek őre mégis tapogatni kezdte, bizony sarkánykigyóként mutogatta tiz körmeit, készülve az atyafi arcát alaposan felszántani. De a dolog vége mégis a kikutatás lett és csodák csodája, az eltűnt bugyelláris nem volt sehhol. Ekkor a meglopott asszony arra a gondolatra jött, hogy odakapott a tolvaj — kontyához és ime ott volt az eltűnt bugyelláris, melyet az jó előrelátással a kontyába rejtett el. Így kiderült az igazság s bár a tolvaj asszony feltalálta, hogy mire jó az asszony kontya, még se tudja ennek jó ideig hasznát venni, mert a börtönbe került.

— **(Öngyilkos kereskedő.)** Paks városának egyik legtekintélyesebb polgára, Tegzes Kálmán vagyonos épületfa-kereskedő öngyilkosságot követett el. Az eset nagy felűnést keltett városunkban, mert még távolról sem sejti senki sem, hogy miért vetett önközével véget életének Tegzes, a ki rendezett vagyoni viszonyok között élt, nagy tekintélynek örvendett Pakson és szép vagyonra tett szert. A boldogtalan ember felakasztotta magát s mire hozzátartozói észrevették, már halott volt. Temetése óriási részvét mellett ment végbe.

— **(Harkányi hírek.)** Mint lapunkat Harkányról értesítik, az idei fürdőszekhoz nem lehet vérmes reményeket fűzni. Dacára annak, hogy a harkányi fürdő, gyógyhatását illetőleg, határozottan a legelső országunkban, mégis azt halljuk, hogy más fürdőhelyen már eddig a látogatók száma meghaladja a százat, míg Harkányban eddig csak 14 vendég volt, ezek is a legközelebbi környékről. Mindennek oka pedig nem más, mint a fürdőtulajdonos fukarsága. Ma már elvárja a közönség, hogy ha méregdrágán kell mindent megfizetnie, legalább a szükséges kényelmet megszereshesse magának. Abban az ósdi, rácsokkal ellátott kis ablaku, alacsony szobájú, lehet mondani fülledt levegőjű fürdőházban bizony nem szívesen tartózkodik az ember, — maga a fürdő pedig oly primitív berendezésű, hogy bizony bámulnának a külföldiek, ha e fürdőről hallva ide ellátogatnának. Több gondot lehetne fordítani erre és nem egyedül a természetre bízni mindent. A fürdővendégek közt itt vannak Pécsről Hamerliné urhölgy leányával, Latinovics főbíró (Baja), Margittai ügyvéd (Mohács), Dr. Szilágyi orvos (Halas), Dr. Rudy orvos (Rác-Bresztovác), Deim Lipót plébános (Ráczmilitics), jövő hétre pedig Kardos Kálmán főispánt várják.

— **(Csődnyitás.)** A pécsi királyi törvényszék, mint csödbíró, Tencser Mihály csuzai kereskedő ellen a csödt elrendelte. Csödbiztos: Vodicska Ferenc, törvényszéki albiró; tömeggondnok Bihar Benő dr. dárdaí ügyvéd, helyettese Parragh Antal dr. — A szegszárdi törvényszék Lerner Dávid ellen szintén csödt nyitott. Csödbiztos Závodi Albin, törvényszéki bíró; tömeggondnok Rátkay László, helyettese László Lajos ügyvéd. — Lill István pécsi lakos, bejegyzett cégű kereskedő ellen a pécsi kir. törvényszék, mint csödbíró, tegnap (vasárnap) tartott ülésében a csödt elrendelte. Csödbiztos Bogya Pongrác, kir. törvényszéki bíró; tömeggondnok Csigó János ügyvéd, helyettese dr. Gunsberger Samu ügyvéd. Bejelentési határidő: augusztus 6; felszámolási határnap aug. 24 diki.

— **(Vásár.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Somogy vármegye területéhez tartozó Hetes községben a folyó hó 15-re eső országos vásár ez évben kivételesen folyó hó 18-án (csütörtökön) tartassék meg.

— **(Betörő asszony.)** A napokban Pakson Gyulai Ignác házába éjjel betörést követtek el és a szobából ágyneműt és több más tárgyat vittek el. A paksi csendőrök elfogták csakhamar özv. Kovács Istvánné hirhelt betörő asszony személyében a tettest, a kinél a lopott tárgyak legnagyobb részét meg is találták.

— **(Zsebtolvajlás.)** Tegnap reggel a piacon Treiber Teréz cselédleány arra a vakmerő gondolatra vetemedett, hogy más zsebéből szerez vasárnapesti kimenőjére költő pénzt. Meg is próbálta ezt, még pedig egy vásárló uriaszony közelébe settenkedvén, olyan ügyesen, hogy belenyult az asszony zsebébe s onnan egy ezüst forintot kilopott. Már kezében volt a pénz, mikor a meglopott nő valahogy hátrapillantott s a leány zavarát látva, zsebébe nyult s mert az odatett ezüst forintost nem találta, a leányt rögtön kérdőre vonta és az épen arra haladó rendőrt is odahívta segítségül. Erre a pórul járt zsebtolvaj annyira megijedt, hogy a lopást azonnal beismerte s az ezüst forintost is előadta. Természetesen letartóztatták s a vasárnapesti kimenő helyett a börtönbe került.

— **(Tűz.)** A napokban Babarcon bizonyos Ziegler nevű egyének reggeli négy órakor ismeretlen okból kigyulladt a pajtája s leégett, a benne levő szénával együtt. A kár meghaladja — a szénát számítva — az öt forintot. Jellemző, hogy németjeink egyesei egész flegmával s pipaszóval nézegették a tüzet, a helyett, hogy siettek volna segíteni a bajon.

— **(Válás után.)** A sziv rejtélyeinek kifürkészhetetlenségére vall annak az uriembernek az esete is, kiről sokat beszélnek most Tolnán. Ádám ur évekkal ezelőtt elvette Évát, a város egyik legszebb leányát. Nem tudni, szerelem vagy érdekből történt-e a házasság, elég az hozzá, hogy megtörtént. De a házafelek nem sokáig éltek boldogan, s egyszer csak az asszony hazament a szüleihez s a férj megindította a válóper neje ellen, engesztelhetetlen gyűlölet címén. Nem tudni, a válóper huzódott-e soká, vagy Ádám ur lett-e más ember — elég az hozzá, hogy ujra beleszeretett a feleségébe. Az „engesztelhetetlen gyűlölet“ kiolthatatlan szerelemmé változott s mint nekünk írják, Ádám ur vissza is vonta a válóper s most hívja vissza a feleségét. Éva még eddig — nem ment vissza.

— **(48-as honvéd.)** Bizonyos Hergeröder János, kiszolgált 48-as honvéd, lakik Babarcon, a ki már régóta folyamodott nyugdíjért, míg végre az idén folyósítva lett számára először. Hazafiságát, a melyet a helytelenül felfogott nemzetiségi politika s nem magyar ajkuaktól el akar vitatni, éppen

ő dokumentálta a legszebben az által, hogy az először kapott összegből misét mondatott a szabadságharcban elhunyt bajtársaiért. — Nem a nyelv, hanem az érzelem őszintesége teszi a hazafiságot.

— **(Szökevény cseléd.)** Bart Anna szolgáló a tegnapi napra kimenőt kapott gazdaasszonyától, úgy azonban, hogy este hat órára hazamenjen. Természetesen, est a hatórát nem tartotta be, mint ez általában szokásuk a mai századvégi cselédnek. Elmult nemcsak a hat óra, de az esti kilenc óra is a leány még mindig nem ment haza. S hiába várták ma reggel is; csak nem jelentkezett a végre is panaszt tettek ellene a rendőrségnél, hogy megszökött. Cselédkönyve is, ruhája is ott van ugyan gazdaasszonyánál, de annak nem ezekre, hanem magára a szolgálóra lenne szüksége s ezért kérte, hogy a rendőség nyomozza ki és kísérje vissza szolgálátába a szökevény leányt.

— **(Adjak inni!)** Pálinkás Julis napszámosasszony, dacára a tegnapi derült időnek, szörnyű hideget érezhetett a belsejében, mert ugyancsak beszédett a gyomorérősből. Ez astán nemhogy megerősítette volna, de ledöntötte a lábáról a pályautcán, honnan úgy kellett bevinni a rendőrségre. A kóterben azonban csakhamar magához tért s dörömbölt az ajtón könyörögve: „Adjak legalább innom!” Mikor pedig benyújtottak neki egy kancsó friss vizet, neheztelve lóditotta ki a szűk börtönablakon. Mit kért hát?!

— **(Felsült tolvaj.)** Egy uri háznál szokás a korai felkelés; korán tisztogatnak, szellőztetnek. Ma reggel még alig pity-mallott, mikor már szellőztettek. Egy jó madár éppen a nyitott ablak alatt hallva a... azaz nem hallva semmit, elgondolta, jó

lenne belépni, valamit elemelni s elvetni a gondját, hogy ma mit, miből és mikor egyék. A gondolatot rögtön követte a tett; bevette magát az ablakon s szétnézett, mit emelhetne el legkönnyebb szerrel. Látott egy zongorát, azon temérdek kottát. Valami értékesebb után nézett. Vizsgálódásába léptek zaja zavarta meg. Nem volt ideje a meuekülésre, elrejtőzött egy szekrény mögé s mert azután folyton jártak-keltek, ott is maradt 7 óráig. 7 órakor jött a legnagyobb kisasszony a zongora leckét vett, 8 órakor jött a másik, énekleckére; 9 órakor a család büszkesége, az ifiúr, hegedű órára, 10 órakor a legkisebb leány cimbalom leckére. 11 órakor mind összejöttek, hogy zongorára, hegedűre, énekre és cimbalomra összetanuljanak egy Wagner-féle darabot. A szegény betörő ezt már nem bírta el; kiugrott a szekrény mellől s csak ennyit tudott mondani: „Kegyelem, fogjanak el, vigyenek börtönbe... de rögtön. Ezt már nem bírom ki.” A családapa azonban úgy okoskodván, hogy a szerencsétlen úgy is súlyosan lakott, szabadon eresztette.

Művészet, irodalom.

○ A magy. kir. operaház műsora június 15 től 21-ig. Hétfő: Nincs előadás. Kedd: Aida. Vasquez Italia, Hilgermann Laura, Perotti, Beck, Szendrői. Szerda: Jancsi és Juliska. A nappal és éjjel. Ábrányiné, Pewny Irén, Valent Vilma, Kacér Margit, Beck. Csütörtök: Bánk bán: Bianchi Bianca, Handel Berta, Broulik, Ney D., Szendrői, Beck. Péntek: nincs előadás. Szombat: Don Juan. Sedlmayer Zsófia, Ábrányiné, Rotter Gizella,

Broulik, Ney D., Takáta, Szendrői, Hegedűs. Va sárnap: Ejesak csillaga. Bianchi Bianca, Ábrányiné, Kacér Margit, Valent Vilma, Ney D., Arányi, Dalnoki, Szendrői. Ezen előadások bármelyikére előre lehet jegyet rendelni Róssa Gyula, a M. K. Operaház pénztárnokánál, a hely árának levélben, utalványval, vagy sürgönyileg való beküldése mellett a következő rendezési helyárakon: Páholy. Földszint és I. emelet 13 frt. II. emel. 2—5. sz. 9 frt. II. emel. 11. sz. 11 frt. Támlásszék. I—III. sorban 4 frt 30 kr. IV—X. sorban 3 frt 30 kr. X—XVI. sorban 2 frt 30 kr. XVII—XIX. sorban 1 frt 80 kr. II. emel. kőrszék. Az I. sorban 2 frt 20 kr. A II. sorban 1 frt 80 kr. A III. sorban 1 frt 30 kr. III. emel. erkély- és zártaszék. Erkélyszék. I. sorban 1 frt 70 kr. II—V. 1 frt 20 kr. VI—IX. 1 frt. Zártaszék. I. sorban 90 kr. II. sorban 70 kr. III—IV. 50 kr. A jegyek átvehetők a hajós utcai nappali pénztárnál az előadás napján 10 órától 1-ig és 3-tól 6-ig, az első napon pedig 10 órától 1-ig. Darabváltás esetén a jegy érvényessége megmarad, de kívánatra a pénztár a beküldött összeget visszafizeti.

Törvénytörés.

§ Hamisan esküdt. Ulrich Miklós geresdi lakos borokat szállított be a pécsi Wertheimer J. bornagykereskedő cégnek. A mikor a bort átvették, az 1070 liternek találtatott, az átvételt eszközölő Mandel Manó azonban tévedésből 1170 liter bort jegyzett fel arra a kis cédulára, melynek alapján astán száz liter bor árával többet fizetett ki a cég Ulrichnak. De a tévedésre

Rákóci arcán sötét felleg vonult át. Ismét hallgatásba merült a kis magyar csapat, pedig már az ég örök vándora eléggé előre haladva vetette sugarait a táj fölé. Egyszerre édes csengésű, tiszta hangok emelkedtek egy mellékösvényen, mindig jobban-jobban közeledve. Hallatára a lovasok kíváncsian emelték fel tekintetüket, az irányban kutatva, hol a dal fehangzott; bánatos, busongó volt hangja, de mégis örömkönyűt csalt a hallgatók szemébe, mert édes hazai nyelven zengett majd fájdalommal keseregve, majd lágyan panaszkodva.

— Jönnék már, szólj megkönnyebbülten felsőhajtva Zay.

— Rajta fiúk, kezdjétek rá a feleletet, kiáltott a szolgálónak az ifjú Mikes s kellemes, szép érces hangon reá gyújtott egy szilaj kuruc-nótára. És harsogott a lég is körülöttük, a mint emelkedő kedvvel, boldog mosolyal arcukon rázendítették az édes magyar nyelven dallamukat; csattogott a bokoralján a csalogány is a fenn a fák ormán füttyörészve utánozta őket a rigó. A lovak csak lépésben haladtak, majd harsány nyerítéssel vágattak az ut kanyarulatánál feltűnt jövevények felé.

— Isten hozott benneteket, fogadjátok az érkezőket Rákóci s két kezét nyújtja egy élte alkonyán lévő férfinak, ki tisztelettel, de mégis bizonyos bensőséggel üdvözlö.

— Megbocsáss fejedelmem, de a nők miatt késtünk ennyi ideig. Hidd el, nincs nagyobb szarnok, mint az ő akarata; az egyik még fűrtjeit igazgatja, a másik

kecsegtették sziveiket, bár tudják, hogy a fényes porta csak azért távolította el Drinápolyból, hogy könnyebben intézkedhesen. De mikor oly édes a reménynek egyetlen cseppje is, mint a szomjuhozónak az üdítő ital!

Szép almásszürke paripán nyalka ifju fogadja a jövevényeket.

— Jó reggelt Mikes öcsém. Üdvözlök és érkeztek.

— Jó reggelt kegyelmeknek is. A fejedelem kéreti kegyelmeket egy kis türelemre, csak öltözködésed szedi rendbe, mindjárt megjelen, s indulhatunk.

— Hejh, öcsém, emlékszel-e még a szerencsi szép napokra, a viszhagos hegyekre, a vadászrengőtegekre; úgy érzem, mintha azon napok egyike tért volna vissza.

— Óh bátyám, ha Szerencsen tudtunk udvari vadászokat rendezni, itt is el tudunk egy napot tölteni a szabadban; hiszen ugyanis olyan egyhangúan folyó életünk.

— Éppen ezért örülök, fiam; megkönnyebbülünk hidd el, nyomoruságunkat elfeledjük, s önkénytelenül mosoly jó ajkainkra, ha künn a szabad természetben gyönyörködünk.

— Valóban jó gondolat is volt tőled, Kelemen, hogy e kirándulást javasoltad urunknak; hiszen ugyanis oly egyhangúak mindig napjai, csak a bánat emésztéssel szemmel látásólag. Fordult most a Zayval beszélő Mikeshoz Pápay János.

— Köszönjük a kegyelmes dicséretét Pápay uram; úgy vagyunk vele, mint a bűnös, kit felmentettek. Mi

Közgazdaság.

csakhamar rájöttek az üzleti főkönyvből, sőt az Ulrich által átadott jegyzék hátlapján is megvolt a borok összehasználása s a végösszeg is 1070 liter volt. Persze, Ulrich nem ismerte el, hogy ő száz literrel több bor árát vette fel s mikor polgári perre került a dolog neki főeskü lett a perben megítélve, meg is esküdött erre. Így visszafizetnie nem kellett ugyan semmit, de Mandel Manó feljelentette hamis eskü miatt, melyért a végtárgyaláson a pécsi kir. törvényszék egy havi fogházra. 10 frt pénzbüntetésre és politikai jogainak felfüggesztésére ítélte.

§ **Elsikkasztott vendéglő.** Fehér Gábor vendéglős hitelezője, Veszelszky Ferenc, 162 frt tartozás erejéig végrehajtást vezetett és lefoglaltatta a vendéglői felszereléseket. Fehér Gábor azonban ezzel szemben a vendéglő felszereléseit, mikor onnan kihurcolkodott, átadta egy — másik hitelezőjének 80 frt tartozása fejében s így a foglaltató követelésének fedezésére nem talált semmit, mikor árveresztetni akart. Fogta magát s feljelentette Fehért sikkasztás miatt, aki felett maült törvényt a pécsi kir. törvényszék s kétheti fogházra ítélte. Az elítélt ezzel az enyhe ítélettel sem elégedett meg, hanem felebbesett.

§ **A Népbarát bajban.** A pécsi szociálisták lapja, a „Népbarát“, ime már csecsemőkorában bajba kerül. Kiadója és szerkesztője: Kirsteier János a lap megjelenését nem jelentette be az illetékes hatóságnál, sem a köteles példányokat nem küldte be eddig s ezért a kir. ügyesség sajtórendőri kihágás címén kérte az eljárás megindítását a „Népbarát“ ellen a pécsi kir. járásbírósnál. Itt a büntető végtárgyalás a napokban fog megtartatni Kirsteier János, mint a lap kiadója és szerkesztője ellen sajtórendőri kihágás miatt.

□ **A sertészsész hazánkban.** Már közel 1 $\frac{1}{4}$ éve annak, hogy Magyarország sertésállományát a sertészsész megtámadta; a sertésállomány azóta sem menekült meg a rettenetes kalamitástól s már-már kezdjük hinni, hogy csakis alapos vérfrissítés által menthetjük meg a még el nem pusztult kiváló magyar fajú sertéseket. A legutóbb megjelent hivatalos statisztikai adatok szerint a sertészsész ez idő szerint is 1100 község területén szedi áldozatait. Ausztriában sem különbek ugyan a viszonyok, mert itt is közel 900 községben grasszál ez a nyavalya, amelynek a két államban a legkisebb számításal is mintegy 2—3 millió öreg és fiatal sertés (a malacokat is hozzáadva, amelyek rendkívül nagy mennyiségben hullottak el az országban s Ausztriában is) áldozatul esett. Oriási veszteség ez, tekintve azt, hogy egyedül Magyarországon a saját fogyasztási szükségletén fölül évenként Ausztriának és a külföldnek csupán élő sertésekből évenként 70—75 millió forint értékű árut engedett át. Az 1895. és 1896-iki esztendőben jó formán semmit sem exportálhattunk sertéseinkből s német sertés piacainkat is az orosz sertésekkel az oroszok foglalták el. Így tehát amellett, hogy sertéseinket pusztulni látjuk, — orvoslást még nem fődztek föl a sertészsész teljes kiirtására nézve — még az a csapás is éri sertés exporteureinket, hogy a külföldi piacokat szemök láttára idegen államok exporteurei elhódítják.

□ **Állatjárványok.** Baranyavármegyében, a legujabb hivatalos kimutatás szerint, az állatjárványok állása a következő: ragadós száj- és körömfájás 46 községben 872

udvarban konstataáltatott; hólyagos kiütés 3 községben 11 udvarban, rühkór 4 községben 65 udvarban, sertésorbánc 3 községben 37 udvarban lépett fel; végül sertészsész a megye 89 községének sertésállománya közt uralkodik. Somogy megyében veszteség 7 községben 7 udvarban fordult elő; rühkór 1 községben 1 udvarban, sertészsész pedig 45 községben uralkodott. Tolnavármegyében végül lépfene 1 községben 1 udvarban, veszteség 2 községben 2 udvarban, száj- és körömfájás 4 községben 84 udvarban, sertésorbánc 6 községben 14 udvarban és sertészsész 27 községben konstataáltatott. Ezek szerint megyénkben a ragadós száj- és körömfájás és sertészsész még mindig növekvőben van, mihez az ujabban fellépett sertésorbánc is járul. A sertészsész Somogyban is növekedett; Tolnamegyében apadóban vannak általában az állatjárványok.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június hó 15-én. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kuriai bíraskodásról szóló javaslat ama szakassai kerültek a mai ülésen tárgyalás alá, a melyek a kuria előtti eljárást szabályozzák. A kormánypárt arra számított, hogy a tárgyalás gyors tempóban fog haladni, úgy hogy a javaslattal már a holnapi ülésen elkészülnek. Azonban csalódott, mert Vörösi József, Horánszky Nándor, Sima Ferenc és mások módosításokat adtak be mindjárt a tárgyalás alá került első szakaszhoz, és a többség hagyományos szokás szerint leszavazta a módosításokat, a miért Sima Ferenc többedmagával **obstrukciót** jelentett be.

csak szerény véleményünket merésztük kockáztatni; s hogy teljesült, az nem a mi érdemünk; szende öcsém.

— Teljesen igaza van, bátyám. Bizony, mióta Drinápolyt elhagytuk, urunk igen levert volt mindig; hiába kíséreltem meg felvidítani tréfáimmal, hiába igyekeztem kedvét keresni szokásos kedves tárgyaival, nem bírtam mosolyt csalni komor vonásaira.

— Csak az viselheti el ennyi remény meghiusulását, hi hasáját vesztette el; s csak az érzi, mily pusztá, sivár kebele, ha nem honol benne a szelid megnyugvás. Szegény urunk csak az akar felhagyni segélykérésével; pedig, hol első kérésének nem adtak kopoghatás ott, nem fogják megnyitni ajtajukat.

— Felhevüléskor, a császár viselete miatt, kinek ajkain mindig csak ígéret lebegett, de tett még eddig nem követte soha, még Franciaországba is vissza akart térni.

As ifjunak Zay szavaira adott e feleletekor tünt fel a ház homlokszatos kapujában sötét fekete lovon Rákóci Ferenc. Magas termetét, melyet már meggörnyesztett az idő terhe, egyszerű öltözet fődé, fürtjeit turbán alakú kalpag szorította le; arcán jóakaratu mosolylyal üdvözlő a várakozókat, jobbát nyújtá nekik egyenként, melyet ők tisztelettel ráztak meg, s azután követve Pápaytól, Zaytól, Ilosvaytól és Mikestől, előre vágatott mintegy megjelölve az irányt, melyre haladni fognak, csekély távolban követték őket a többiek; a csapatot néhány szolga sárta be.

Csendben haladt a kis csapat végig a város utcáin, csak a lovak dobogása hangzott a kemény földön s csak néha emelkedett egy-egy vidámabb hang

a csapatból. Néhol feltárult az erős tölgyfa ajtó s jámbor arcával megjelent rajta egy-egy muzulmán s mohó vágygyal tekintett végig az előtte elvonulókon s azután bosszankodva csapta be maga megett azt, fogai közt mormogva gunyos szavakat a gyaurokra, kik balgatagul megrövidítik az álmok idejét. Magas, arnyas tölgyektől körített utra tértek lovasaink, midőn a házakat elhagyták s most már megindult a vidám beszélgetés közöttük, míg a szolgák kellő távolban követték őket hazai dalt és török éneket dudolgatva? A lombok lakói megijedve rebbentek fel előttük, majd a veszély elmúltával édes csicsérgés között szállottak vissza fészkeikbe s danájuk hangjait küldték a távozók után.

A fejedelem gondolataiba mélyedve haladt elől, lova kantárját alig kormányozva; mellette lovagoltak Pápay és Zay s utánok Mikes a többiekkel. Zay halk, majd mindig jobban élénkülő társalgást kezdett Pápayval, mintegy remélve, hogy urokat is belevonhatják; azért beszélt a derék Zay mindenről, a mi csak eszébe jutott, a reggel kellemességéről, a táj szépségéről, a jenikói lakosokról, a napi élményekről, de célját csak nagy sokára érthette el. Akkor sem fordította figyelmét követői szavaira a fejedelem.

— Mi hír Konstantinápolyban Pápay?

A kérdés minden mosoly és tréfát megakadályozott az ajkakon.

— Minden régi rendben, kegyelmes uram; a padisah és a nagyvezér mutatnak ugyan jó indulatot ügyünk iránt, de azért mindig csak ígéret marad ígéretünk.

Ugron Gábor megolvastatni kívánta a jelenlevő képviselőket, a mi megtörténvén, konstatáltatott, hogy a Ház nem határozatképes. Mire az ülést felfüggesztették.

Ülés végén Sima Ferenc mégegyszer kérte a honatyák számbavételét, a midőn ismételve kitűnt, hogy nem határozatképes a Ház.

Berzeviczy Albert alelnök felfüggesztette tehát másodszor is az ülést. Azonban míg az előbbi felfüggesztés után az étteremből és folyosókról gyorsan össze lehetett toborzani a szükséges 40 honatyát; a második szünet után már ez kissé nehezebben ment, mert a képviselők ekkor már hazatértek.

Háromnegyed kettő volt, midőn újra összehívták a 40 honatyát, de már ekkor késő volt, mert a házelnöknek nem maradt egyéb teendője, mint a vita folytatását a holnapra halasztani.

TÁVIRATOK.

— **Nemzetközi sajtókongresszus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma nyílt meg Budapesten a nemzetközi sajtókongresszus a Lipót-utcai új városháza dísztermében. Összesen 220 igazolt külföldi újságíró volt jelen. Wlassich, Dániel miniszterek, Lobkovitz hadtestparancsnok, Jókai, Wekerle és Kossuth Ferenc szintén jelen voltak. Rákosi Jenő elnöki megnyitóját után Wlassich kultuszminiszter üdvözölte a kongresszust a kormány, Ráth Károly főpolgármester a főváros nevében. Singer Vilmos, a nemzetközi sajtóbizottság elnöke megköszönvén az üdvözlést, a csoportok megalakulása következett. Délután két órakor, mint a kiállítási igazgatóság vendégei, lakomára gyűltek a földkerekség minden tájáról egybesereglett hírlapírók. A bankett lapunk zártakor még nem ért véget.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
 KIADÓ: **TAIZS JÓZSEF**

kiadó.

Felhívás.

A pécs-baranyai központi takarékpénztár

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

alulírott igazgatósága az intézeti alapszabályok 3. §-ában nyert meghatalmazása alapján a 200 ffrt névértékben kibocsájtott és 30%-kal befizetett részvényekre további 20%-os befizetést határozván el, — az alapszabályok hivatkozott és az 1875. XXXVII. t. c. 169. és 171. §§-ai értelmében felhívja az intézeti t. részvényeseket, hogy minden darab részvény után a névérték 20%-át, vagyis 40 azaz negyven osztr. ért. forintot f. évi szeptember hó 10-ik napjáig az intézet pénztárába (Pécs, Széchenyi-tér) a megjelölt törvényi szakaszokban előírt jogkövetkezmények terhe alatt befizetni sziveskedjenek.

Kelt Pécsen, 1896. június hó 11. napján megtartott igazgatósági ülésben

A pécs-baranyai központi takarékpénztár igazgatósága.

Bérbeadási hirdetemény.

A Baranyavármegyében **Somberek, Baar és Doboka** községek határában a mohácsi és dunaszekcsői hajó s illetve vasuti állomásoktól alig egy órányi távolságban fekvő **970 hold szántóföld, 80 hold rét, 50 hold legelőből**, összesen mintegy **1100 katasztrális (1600 □ öl)** holdból álló

Sauska-féle nemesi birtok

kastélylyal és vízi jogokkal együtt f. é. október hó 1-től kezdődőleg **12 évre** bérbe lesz adva.

Bérleni szándékozóknak a szükséges felvilágosításokat és a részletes bérlet feltételeket kívánatra megküldöm.

Mohácson, 1896. június hó 12-én.

Német Lipót

ügyvéd, mint özv. Sauska Jenőné megbízottja.

Tarcsa gyógyfürdő

VASMEGYÉBEN.

Glaubersó-tartalmu szénsavdus vasforrások.

A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványviz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes, hűvös égélj; a kényelem minden igényeinek megfelelő olcsó lakások; a múlt évben épült új „Gyógyudvar“ 60 szobával ez évben megnyílik, villamvilágítás, 2 jó vendéglő, gyógyszerár, naponta kétszer zene; szép kirándulások. A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Megnyitattott május 24-én.

A megnyitástól június 15-ig és augusztus 15-től szeptember 25-ig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítással szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdő-igazgatóság. Állandó fürdőorvos Dr. Rhorer Aladár t. m. főorvos. Tarcsai Károly-forrás különösen mint óvszer járvány esetén ivóvízül ajánlható. Főraktár Budapesten Takáts Lajosnál, Kossuth Lajos-utca. Megrendelések oly városokból, hol külön raktár nem létezik, a fürdőigazgatósághoz Tarcsára intézendők. Posta- és távirat-állomás helyben. Vasuti állomás Felső-Eőr, a Szombathely—Pinkafői vonalon. honnan a 30 percnyre (5-6 klm.) fekvő fürdőbe a közlekedést kényelmes bér- és társaskocsik (omnibuszok) tartják fenn; egy négyülékes bérkocsi ára 2 ffrt 25 kr., társaskocsin egy hely 40 kr.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

Könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segélyével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

papi, körjegyzői és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

nagy választékban kaphatók fogalmi, színes és fehér író papírok, különböző súlyban és minőségben; itató papírok, levélpapírok dobozokban, írotollak, tollnyelek, különböző színű tinták, gummi arabicumok, fehéreneműt jelző tinták, kaucsuk bélyegző tinták, pecsétviaszok stb. stb. eféle czikkek, olcsó áron.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.